

Ecologische QuickScan Waalwijkseweg 10A Udenhout

**In opdracht van
Kees van Gorp en Jacqueline van der Horst**

**Chris Achterberg
juni 2021**

Ecologische QuickScan Waalwijkseweg 10A Udenhout

In opdracht van

Kees van Gorp en Jacqueline van der Horst

Loonse Molenstraat 6

5071 RE Udenhout

Contactpersoon:

Kees van Gorp

06 22338889

bedrijf@gorphorst.nl

Chris Achterberg

onderzoek, tekst en fotografie

juni 2021

Omslagfoto: moderne, westelijke, stal Waalwijkseweg 10A Udenhout

Achterberg Ecologie & Natuurfotografie

Chris Achterberg

Bioloog, Zoogdierdeskundige & Natuurfilmer

KvK-nummer: 69968357

BTW-nummer: NL001992035B74

Koningin Wilhelminaweg 72

3958 CP Amerongen

0343 452524

06 51995134

chris.achterberg@ziggo.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Het onderzoek	2
3	De planlocatie	3
3.1	Ligging	3
3.2	Gebouwen	4
3.3	Terrein	5
4	Resultaten van het onderzoek	6
5	Gegevens NDFF en Waarneming.nl	7
6	Effecten op beschermde natuurgebieden	8
7	Conclusies	9
8	Geraadpleegde bronnen	9

1 Inleiding

Op de Waalwijkseweg 10A in Udenhout staat drie stallen die afgebroken worden vanwege bedrijfsbeëindiging van een varkenshouderij op deze locatie. In opdracht van de eigenaren van deze stallen is een ecologische quickscan uitgevoerd of er mogelijk beschermde planten en dieren in de stallen of op het terrein direct rond de stallen aanwezig zijn.

De middelste en oudste (2) van de drie stallen, Waalwijkseweg 10A Udenhout.

2 Het onderzoek

De drie gebouwen en directe omgeving zijn aan het begin van de avond van 15 mei 2021 onderzocht op de aanwezigheid van en mogelijke geschiktheid voor beschermde planten en dieren. De gebouwen zijn van buiten en binnen bekeken. Op het terrein is de vegetatie en de greppels aan de randen van het terrein bekeken. Er is gewerkt met verrekijker en een sterke zaklamp. De zaklamp is in de gebouwen gebruikt en voor het bekijken van dakranden. Direct na zonsondergang is gebruik gemaakt van een Pettersson D1000X vleermuisdetector. Rond zonsondergang was het 12° C er was geen wind, het was voor 75% bewolkt en droog.

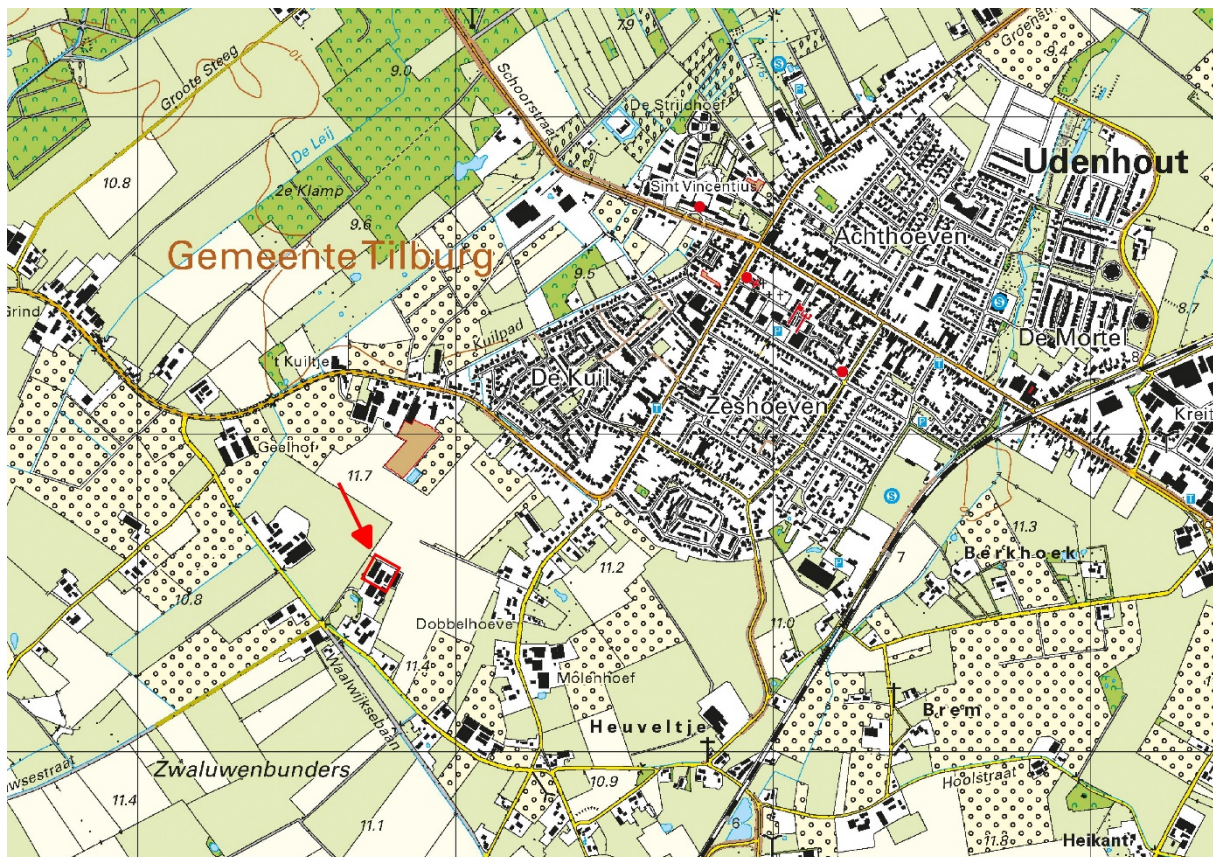

De oostelijke stal (3) van de drie stallen, Waalwijkseweg 10A Udenhout.

3 De planlocatie

3.1 Ligging

Waalwijkseweg 10A ligt in het buitengebied ten zuidwesten van de bebouwde kom van Udenhout. Ten zuiden van de te slopen stallen staan loodsen, schuren en stallen. Aan de zijde van de Waalwijkseweg staan een oude boerderij en een groot modern woonhuis. Rondom deze gebouwen is een aantal houtsingels met bomen en struiken aanwezig. Bij het moderne woonhuis ligt een grasland met een grote poel. Het terrein met bebouwing wordt omgeven door intensief gebruikte en bewerkte graslanden en akkers.

Figuur 1. Locatie van de te slopen stallen (in rode rechthoek bij pijl) Waalwijkseweg10A Udenhout.

3.2 Gebouwen

De meest westelijke stal, nummer 1 in figuur 2, is een moderne varkensstal met een golfplaten dak. Op één afdeling na staat de stal inmiddels leeg. Aan de westzijde van het gebouw zit een ventilatiegang die op de noordwesthoek aansluit op een luchtwasininstallatie. Bij de zuidwesthoek van het gebouw staan zes silo's voor voeropslag.

De middelste stal, nummer 2 in figuur 2, is ongeveer 60 jaar oud en is van aan de binnenzijde aangepast om te functioneren als varkensstal. De stal staat nu leeg. Er ligt een dak van asbestgolfplaten op.

De oostelijke stal, nummer 3 in figuur 2, is ongeveer 50 jaar oud en al lange tijd in gebruik als opslagruimte. Er ligt een damwandplaten dak op.

Figuur 2. De drie te slopen stallen in de rode rechthoek, Waalwijkse weg 10A Udenhout.

3.3 Terrein

Op het onderzochte terrein zijn de drie af te breken stallen en een recent gebouwde grote opslagloods aanwezig. Op een groot deel van het terrein is verharding in de vorm van straatstenen en asfalt aanwezig. Aan de westzijde en noordrand van het terrein ligt een paardenweide. Op de zuidwesthoek van de moderne stal staan zes silo's. Op het terrein liggen verspreid stappels opgeslagen materiaal. Daarnaast staat er een aantal containers. Aan de westzijde van de moderne stal ligt een aantal bergen grond. Aan de west-, noord-, en oostrand van het terrein liggen greppels. Deze greppels staan droog. Aan de zuidoostrand van het terrein ligt de enige greppel die water voert in de natte mei van 2021.

De westelijke van de drie stallen (1) Waalwijkseweg 10A Udenhout. Het terrein rond de stallen is voor een groot deel verhard met straatstenen en asfalt.

4 Resultaten van het onderzoek

Op het terrein zijn alleen algemene planten aangetroffen. Gezien de ligging en het intensieve agrarische gebruik van het terrein en de omgeving zijn geen zeldzame of beschermde planten te verwachten. Er zijn geen invasieve exoten op het terrein aangetroffen.

Zeldzame of beschermde insecten of andere ongewervelde dieren zijn gezien de aanwezige biotopen op het terrein en directe omgeving niet te verwachten.

Open water is rond de te slopen gebouwen maar zeer beperkt aanwezig. De meeste greppels staan droog. In één greppel is, waarschijnlijk maar tijdelijk, water aanwezig. Hier zijn alleen algemene soorten als bruine kikker en gewone pad en mogelijk bastaardkikker te verwachten. Reptielen zijn gezien de aanwezige biotopen op het terrein en directe omgeving niet te verwachten.

Algemene broedvogels zijn op en rond het terrein aanwezig. Wat betreft in gebouwen broedende vogels zijn de volgende soorten in de omgeving waargenomen: merel, koolmees, spreeuw, kauw, boerenwaluw, holenduif, witte kwikstaart en zwarte roodstaart. Het mannetje zwarte roodstaart gedraagt zich territoriaal bij de moderne stal en de recent gebouwde loods. Waarschijnlijk is er sprake van een nest in één van deze twee gebouwen. Er is een spreeuw met voer in de snavel actief rond stal 1 en 2, waarschijnlijk een nest met jongen in één van de gebouwen. Een witte kwikstaart vertoont nest-indicerend gedrag op de recent gebouwde loods.

In de middelste stal (nummer 2) zijn twee duivennesten aangetroffen op de overgang van dak en muur. In stal nummer 3 is op een vergelijkbare plek een duivennest gevonden. Waarschijnlijk zijn het nesten van holenduiven. Binnen in stal nummer 3 is een merelnest en nest van een kleine vogel gevonden. Beide nesten waren op 15 mei 2020 niet in gebruik.

Wat betreft beschermde soorten zoogdieren zouden wezel, hermelijn en bunzing in de omgeving voor kunnen komen. Alleen van een wezel is een waarneming ten zuiden van de stallen bekend. De gebouwen zijn niet geschikt als leefgebied en het directe terrein er omheen is weinig geschikt voor wezel, hermelijn en bunzing. Het gebied ten zuiden van de stallen is wel geschikt als leefgebied voor kleine marterachtigen. Steenmarter zou in de gebouwen kunnen zitten, maar er is geen enkel spoor van deze soort aangetroffen. Er zijn ook geen recente waarnemingen in de directe omgeving bekend.

Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen in en rond de te slopen stallen. Na zonsondergang zijn geen vleermuizen waargenomen bij de gebouwen of in de omgeving.

5 Gegevens NDFF en Waarneming.nl

Door de gemeente Tilburg zijn gegevens beschikbaar gesteld uit de Nationale Databank Flora en Fauna van beschermde soorten die de afgelopen 5 jaar zijn waargenomen op en rond de Waalwijkseweg 10A. Voor de meest recente waarnemingen is daarnaast gekeken op Waarneming.nl. Alle waarnemingen zijn gedaan ten zuiden van de te slopen stallen. Vooral langs de wegen in het gebied en op het perceel direct ten zuiden van de stallen met houtwallen en een poel.

Beschermde en/of zeldzame planten, amfibieën en reptielen zijn niet waargenomen in de omgeving. In de directe omgeving van de stallen zijn geen waarnemingen bekend van invasieve exoten.

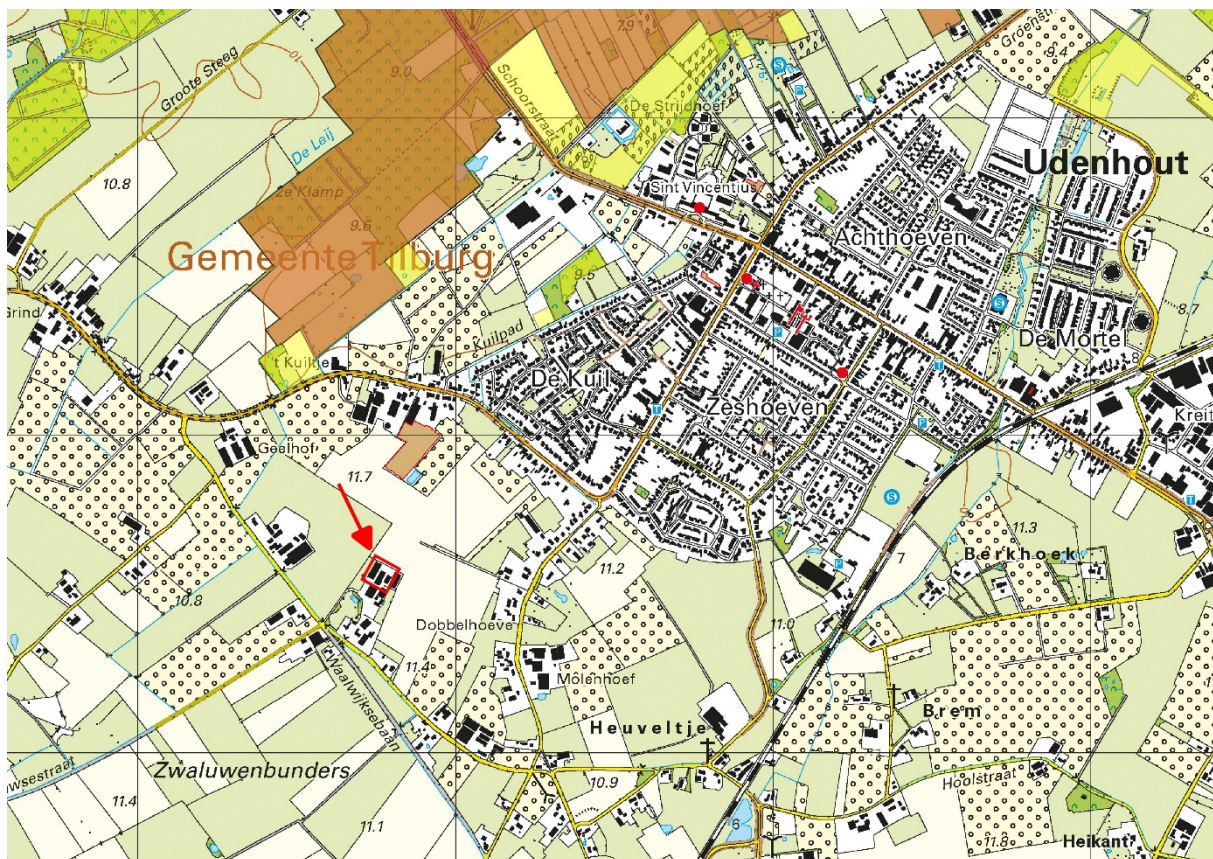
De volgende soorten vogels die in gebouwen kunnen nestelen zijn waargenomen: boerenwaluw, holenduif, huismus, koolmees, spreeuw, steenuil en torenvalk. Bij het onderzoek ter plekke zijn alleen holenduif en spreeuw bij de stallen waargenomen. Van de boerenwaluw zijn geen nesten aangetroffen. Huismus, steenuil en torenvalk hebben hun nestlocaties ergens in het gebied ten zuiden van de stallen.

De volgende zoogdieren zijn waargenomen in de omgeving: egel, haas en wezel. De stallen en het terrein direct er omheen zijn weinig geschikt als leefgebied voor egels. Egels zullen voorkomen in de tuinen en rond de houtwallen ten zuiden van de stallen. Hetzelfde geldt voor de wezel. De hazen leven op de akkers en graslanden in de omgeving en op het terrein rond het moderne woonhuis. Op 15 mei zijn op een akker ten noorden van de gebouwen twee hazen waargenomen.

De gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna van beschermde soorten in de afgelopen 5 jaar waargenomen op en rond de Waalwijkseweg 10A laat wat betreft vleermuizen vooral gewone dwergvleermuis zien. Alle waarnemingen liggen ten zuiden van de te slopen gebouwen in het gebied met houtwallen en de poel. De andere vleermuissoort die is waargenomen en zijn verblijfplaatsen in gebouwen heeft is de laatvlieger. Deze soort stelt hoge eisen aan zijn verblijfplaats en het is onwaarschijnlijk dat er geschikte verblijfplaatsen in de stallen aanwezig zijn.

6 Effecten op beschermde natuurgebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Loonse en Drunense Duinen. Het zuidelijkste deel van dit gebied ligt op ongeveer 700 meter afstand. Het dichtstbijzijnde deel van het Natuurnetwerk Nederland sluit aan op dit Natura 2000 gebied en ligt op ongeveer 650 meter afstand. Het is zeer onwaarschijnlijk dat het slopen van de stallen negatieve effecten heeft op deze gebieden. Het beëindigen van de varkensfokkerij ter plekke zal een positief effect hebben op de omgeving door het sterk verminderen van de uitstoot van schadelijke stoffen als ammoniak. Het daarna dichtstbijzijnde deel van Het NNN en natuurgebieden liggen op meer dan 1,5 kilometer afstand. Op ongeveer 3 kilometer afstand ligt het Natura 2000-gebied De Leemputten.

Figuur 3. Ligging van Natura 2000-gebied De Loonse en Drunese Duinen (rood) en het Natuurnetwerk Nederland (geel) ten opzichte van de drie te slopen stallen, Waalwijkse weg 10A Udenhout (rode rechthoek).

7 Conclusies

Gezien de ligging in intensief gebruikt agrarisch landschap en de inrichting en gebruik van gebouwen en het terrein is er weinig geschikt biotoop en voedsel aanwezig voor de meeste planten en dieren. Beschermde en/of zeldzame planten, amfibieën en reptielen zijn niet waargenomen of te verwachten in of rond de gebouwen.

Van de waarschijnlijk of mogelijk in de stallen broedende soorten vogels zijn de nesten beschermd in het broedseizoen en als ze in gebruik zijn. Veilige grenzen voor het broedseizoen van de aanwezige soorten zijn 1 maart tot en met 15 augustus. In die periode kan sloop van de gebouwen alleen plaats vinden als kort van te voren door een ervaren ecooloog is vastgesteld dat er geen broedende vogels (meer) aanwezig zijn in een gebouw. De zwarte roodstaart is een vogel die jaarlijks terugkeert naar hetzelfde nest maar voldoende flexibel om bij verdwijnen van de nestplaats een ander nest te bouwen. Er zijn voldoende andere gebouwen in de omgeving met geschikte nestgelegenheid.

Het is onwaarschijnlijk dat er beschermde zoogdieren in de stallen of de directe invloedssfeer van de sloopwerkzaamheden voorkomen. Anders dan algemene soorten waarvoor een vrijstelling geldt zoals huisspitsmuis en bosmuis.

De te slopen stallen zijn weinig tot niet geschikt voor vleermuizen. De zijgevels zijn te laag voor vleermuizen om bij het uitvliegen weg te vallen en genoeg snelheid te bereiken om te kunnen vliegen. Kopgevels hebben praktisch geen openingen om binnen te komen. Onder de daken zijn niet echt geschikte ruimtes om als verblijfplaats te dienen. In de zomer is het onder het dak snel te warm, zonder een mogelijkheid een koelere plek te bereiken. In de winter zijn de gebouwen niet temperatuur- en vochtigheidsstabiel genoeg om als winterverblijf geschikt te zijn.

Het slopen van de stallen zal geen negatieve effecten hebben op het Natura 2000-gebied De Brand en het hier liggende deel van het Natuurnetwerk Nederland.

- Er zijn geen ecologische bezwaren tegen het slopen van de stallen.
- Vanwege broedende vogels in de stallen is slopen, buiten het broedseizoen, in de periode 16 augustus tot en met 28 februari noodzakelijk.
- Er zijn geen soorten aangetroffen of te verwachten waarvoor een ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming noodzakelijk is.
- Negatieve effecten van het slopen van de stallen op beschermde natuurgebieden is niet te verwachten.

8 Geraadpleegde bronnen

NDFF, Waalwijkseweg 10A, beschermde soorten binnen 5 jaar, 24 februari 2021.

waarneming.nl, 29 juni 2021.

Provincie Noord-Brabant, www.brabant.nl